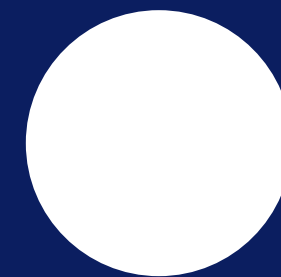

Pomysły Młodych ludzi

na działania / rozwiązania / interwencje

◆ Metropolia^{GZM}

KATALOG

- młodzieżowe thinktanki „tematyczne” dla władz lokalnych i regionalnych;
- stałe grupy konsultacyjne przy lokalnych podmiotach decyzyjnych;
- grupy ekspertów młodzieżowych tworzone dla różnych sektorów życia i polityk;
- konsultacje bezpośrednie z młodymi ludźmi z użyciem nowych technologii komunikacyjnych (on-line) umożliwiające zgłaszanie inicjatyw oraz dające możliwości opiniowania czy wyboru preferowanych rozwiązań;
- tworzenie trwałych platform konsultacyjnych umożliwiających partycypację bezpośrednią młodym ludziom;
- tworzenie on-linowych platform komunikacji adresowanych wprost do młodych – jak czaty czy formularze na stronach instytucji regionalnych i gminnych oraz promowanie ich wykorzystania przez młodych ludzi w szkołach, a także innych instytucjach i w przestrzeni publicznej;
- promowanie wśród młodych partycypacji i zachęcanie do aktywności przez billboardy lub tablice na przystankach oraz w formule kontaktu na żywo;
- organizowanie debat lokalnych z młodymi na różne tematy czy problemy do rozwiązania.

PARTYCYPACJA

1

EDUKACJA I RYNEK PRACY

- promowanie w gminach GZM prozdrowotnych i proekologicznych zmian
- w funkcjonowaniu szkolnych stołówek;
- zachęcenie gmin tworzących GZM do otwierania szkolnych stołówek we wszystkich placówkach szkolnych, które te gminy prowadzą;
- zachęcanie gmin tworzących GZM do zapewnienia kompleksowej opieki psychologicznej uczniom w każdej placówce szkolnej;
- promowanie podejmowania przez nauczycieli w ramach godzin wychowawczych ważnych dla osób młodych kwestii;
- promowanie podejmowania przez nauczycieli w ramach lekcji wiedzy o społeczeństwie problematyki związanej z GZM;
- informowanie młodych i uczących się mieszkańców GZM na temat możliwych dalszych kierunków kształcenia (zawodowego, ogólnokształcącego, wyższego);
- współpraca szkół wyższych i gmin tworzących GZM – promowanie uczelni wyższych znajdujących się na terenie Metropolii w celu zachęcenia najlepszych absolwentów do pozostania w GZM;

2

EDUKACJA I RYNEK PRACY

- organizowanie lub współorganizowanie targów edukacyjnych (w gminach oraz wspólnych dla całej Metropolii), podczas których uczniowie mogliby się zapoznać z ofertą szkół wyższych oraz policealnych działających na terenie GZM;
- promowanie w gminach oraz szkołach funkcjonujących na terenie GZM powoływania rad szkoły – instytucji o charakterze partycypacyjnym, które mogą być tworzone na podstawie obowiązujących przepisów, a które jednocześnie rzadko funkcjonują w polskich szkołach;
- promowanie w gminach oraz w szkołach funkcjonujących na terenie GZM zwiększenia wpływu uczniów na kwestie związane z edukacją, m.in. wybór dodatkowych lektur szkolnych, zatrudnianie na stanowisko nauczyciela czy dyrektora placówki;
- zachęcanie gmin oraz szkół funkcjonujących na terenie GZM do zwiększania środków finansowych oraz możliwości ich wydatkowania przez samorządy uczniowskie;
- zachęcanie gmin tworzących GZM do organizowania na terenie gmin tworzących GZM budżetu obywatelskiego w placówkach szkolnych;

- promowanie rewitalizacji, tak by tworzone były wielopokoleniowe przestrzenie
- w gminach np. w bezpośrednim sąsiedztwie budowanie: placu zabaw, linarium, siłowni na świeżym powietrzu, urządzeń do streetworkoutu, stolików do gry w szachy;
- montowanie na terenie GZM tzw. ławek społecznych. Byłby to specjalnie oznaczone ławki, obok których znajdowałyby się tablice informacyjna. Zajęcie miejsca na takiej ławce będzie stanowiło komunikat o chęci porozmawiania. Każdy będzie mógł usiąść obok i zamienić parę słów. Ma to stanowić remedium na problem samotności w mieście, zwłaszcza wśród seniorów;
- promowanie zmian w przestrzeni miejskiej, tak by była ona dostosowana do potrzeb osób chorych lub z niepełnosprawnością. Uczestnicy projektu zaproponowali następujące zmiany: usuwanie barier architektonicznych, użycie większej czcionki
- w rozkładach jazdy oraz na tablicach informacyjnych, użycie większej czcionki do zapisu numerów autobusów i tramwajów, bądź umieszczanie tablic interaktywnych, które odczytywałyby zapisaną treść;
- organizowanie w gminach wydarzeń typu festyny, pikniki, śniadania w celu włączenia osób młodych w życie gmin. Wydarzenia te powinny być atrakcyjne dla osób młodych oraz starszych;
- utworzenie wypożyczalni koszy piknikowych i tym samym zapewnienie możliwości wypożyczenia ich (z produktami żywnościowymi) wraz z kocem lub leżakami. Utworzenie w gminach specjalnych stref piknikowych;
- promowanie współpracy seniorów z placówkami oświatowymi. W jej trakcie młodzież szkolna mogłaby uczyć seniorów np. korzystania z nowoczesnych technologii. Seniorzy natomiast dzieliliby się swoim doświadczeniem i wiedzą np. w zakresie pielęgnacji ogrodu lub gotowania czy pieczenia;
- promowanie organizacji działających na rzecz seniorów, w tym przede wszystkim Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a także promowanie organizowania przez nie zajęć mających na celu zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu seniorów;

**SPRAWIEDLIWOŚĆ
POKOLENIOWA**

- promowanie współpracy seniorów z placówkami oświatowymi. W jej trakcie młodzież szkolna mogłaby uczyć seniorów np. korzystania z nowoczesnych technologii. Seniorzy natomiast dzieliliby się swoim doświadczeniem i wiedzą np. w zakresie pielęgnacji ogrodu lub gotowania czy pieczenia; promowanie organizacji działających na rzecz seniorów, w tym przede wszystkim Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a także promowanie organizowania przez nie zajęć mających na celu zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu seniorów;
- promowanie wydarzeń kulturalnych (szczególnie tych, które powstają we współpracy wielopokoleniowej) działających przeciw wykluczeniu kulturalnemu mieszkańców
- w różnym wieku;
- edukowanie mieszkańców Metropolii na temat chorób o podłożu psychicznym, które często towarzyszą starości (np. choroba Alzheimera);
- promowanie aktywnej starości w znaczeniu społecznym i zawodowym oraz działanie przeciwko wykluczeniu seniorów;
- promowanie narracji skierowanej na wspólnotę – jesteśmy jednym społeczeństwem, jedną grupą ponad podziałem na młodych i starszych;
- promowanie tworzenia w gminach GZM ogrodów społecznych w celu kreowania wspólnych działań sąsiedzkich;
- utworzenie w gminach GZM wypożyczalni krzesełek (na wzór wypożyczalni rowerów). Tak, by mieszkańcy mogli wziąć krzesełka i usiąść w wybranych przez siebie miejscach;
- umieszczanie na przystankach autobusowych, tramwajowych oraz stacjach kolejowych interaktywnych tablic z rozkładami jazdy, które odczytywałyby zapisane treści;
- umieszczanie w przestrzeni miejskiej powszechnie dostępnych instrumentów muzycznych (np. pianina). Tak, by mieszkańcy mogli grać oraz słuchać, jak grają inni, co pomoże w budowaniu więzi społecznych.

**SPRAWIEDLIWOŚĆ
POKOLENIOWA**

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

- synchronizacja rozkładów;
- wprowadzenie tablic informacyjnych w języku angielskim;
- zapewnienie dostępu do przejrzystych i rzetelnych informacji na temat tras rowerowych;
- promowanie rozwiązań przyjaznych osobom starszym, opracowanie maksymalnej intuicyjności urządzeń i biletomatów;
- wprowadzenie możliwości ładowania urządzeń w pojazdach;
- promowanie wykorzystania inteligentnych przejść dla pieszych na fotokomórki;
- rozbudowa transportu zasilanego paliwem alternatywnym;
- rozważenie wykorzystania map Google do promocji i ujednolicenia informacji na temat przystanków czy dróg rowerowych.

- promowanie GZM w gminach, w tym w szczególności mniej licznych i znajdujących się na obrzeżach jej struktur;
- zachęcanie gmin do przekształcania bezpłatnych osiedlowych parkingów w płatne, celem zmniejszenia liczby samochodów posiadanych w rodzinie;
- promowanie w gminach działań mających na celu przeciwdziałanie gettoizacji przestrzeni miejskiej, wzmacnianie współpracy pomiędzy mieszkańcami GZM;
- promowanie lokalnych firm działających na rzecz wzmacniania dziedzictwa społeczno-kulturalnego Górnego Śląska oraz Zagłębia Dąbrowskiego;
- zachęcanie gmin do wyznaczania miejsc parkingowych przeznaczonych wyłącznie dla przyjezdnych (gości);
- organizowanie wydarzeń, których celem jest przeniesienie sztuki na ulice miast;
- opracowanie programu renowacji starych i zniszczonych budynków w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób młodych. Mieszkania w takim zasobie miałyby być wynajmowane osobom młodym, a nowi lokatorzy byłiby zobowiązani do ich wyremontowania;
- opracowanie we współpracy z gminami spójnych wytycznych do planów, tak by zachowany został postindustrialny charakter GZM, rewitalizowane były industrialne miejsca w gminach, unikano zastępowania terenów zielonych betonowymi placami lub nowymi osiedlami;
- promowanie w gminach ograniczania przestrzeni reklamowych w postaci wielkich billboardów zasłaniających budynki, ogrodzenia itp.;
- opracowanie spójnych dla wszystkich gmin GZM celów w zakresie reurbanizacji, których celem ma być przede wszystkim ponowne zasiedlanie centrów miast.

ŚRODOWISKO ZAMIESZKANIA

- programy edukacyjne dla decydentów politycznych – „wiedza dla władzy” jako element tworzenia kultury na rzecz klimatu (edukacja klimatyczna);
- nacisk na OZE na wszystkich budynkach użyteczności oraz budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych, tworzenie zielonych dachów, łąk miejskich, uli dla pszczoł czy miejsc dla jerzyków w mieście;
- zagospodarowanie istniejących już miejsc z budynkami lub budynków zamiast budowania w nowych, wciąż zielonych jeszcze miejscach;
- więcej zieleni wszędzie – nawet na osiedlach – fragmenty ziemi z trawą wspomagają prawidłowy przepływ wody, w przeciwieństwie do betonu, który nie pozwala wodzie na wsiąknięcie, prowadzi do zbierania się i w efekcie podnoszenia poziomu rzek;
- nacisk na transport zbiorowy zamiast indywidualnego, tak aby nie było potrzeby rozładowywać „korków” budową kolejnych dróg i pasów drogowych;
- edukacja ekologiczna poprzez przykłady i projekty;

**ŁAD, RÓWNOWAGA,
ŚRODOWISKO**

- zagospodarowanie na dobrych przykładach i praktykach odpadów komunalnych;
- zielone przestrzenie miejskie i edukacja klimatyczna jako obowiązkowy przedmiot
- w programie nauczania;
- rozsądne inwestycje związane z polityką energetyczną i ciepłowniczą (zakończenie dofinansowywania nieefektywnych projektów PGG, kupowania złóż węgla, podczas gdy jest on składowany na hałdach);
- przyspieszenie budowy Kanału Śląskiego;
- wydzielenie stref zielonych oraz szukanie takich rozwiązań, które pozwolą na możliwość aranżacji miejsc proekologicznych, a nie tylko tych, które są korzystne ekonomicznie;
- budowa obiektów retencji, szczególnie w obiektach postindustrialnych;
- w planach zagospodarowania przestrzennego powinny być uwzględnione sposoby budowy parkingów oraz dróg dojazdowych.

**ŁAD, RÓWNOWAGA,
ŚRODOWISKO**

1

BEZPIECZEŃSTWO, STYL ŻYCIA I ZDROWIE

- systemowe gospodarowanie własną aktywnością fizyczną podejmowaną podczas codziennych aktywności, a nie tylko „w wyjątkowych sytuacjach” po pracy czy nauce, ale także w drodze do pracy/szkoły, czy samej pracy (propozycja zachęcania instytucji publicznych do wyjścia na świeże powietrze, swoista przerwa na rozluźnienie w czasie pracy);
- prozdrowotne kampanie informacyjne na temat zapobiegania chorobom, głównie cywilizacyjnym, w tym mentalnym oraz informowanie o możliwych sposobach diagnostyki i leczenia;
- profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową – promowanie odpowiedzialności połączonej z oswajaniem tychże tematów, unormalnienie, znoszenie tabu”;
- promocja i ułatwianie dostępu do badań profilaktycznych oraz szczepień np. HPV.
- Program edukacji zdrowotnej w postaci warsztatów z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego i nauki radzenia sobie ze stresem. Program „Zdrowe ambicje” – uznanie indywidualnej wizji rozwoju i wsparcie psychologa oraz pedagoga. Program „Nauka prawidłowego oddechu” oraz „Nauka prawidłowego wykonywania ćwiczeń”, które źle wykonywane mogą przynieść skutki odwrotne do zamierzonych;
- Program edukacji seksualnej prowadzonej przez wykwalifikowanych edukatorów seksualnych i zaprzestanie traktowania tego przedmiotu jako „dodatku” w planie zajęć lekcyjnych;

2

BEZPIECZEŃSTWO, STYL ŻYCIA I ZDROWIE

- Zajęcia z przedmiotu wychowanie fizyczne nie powinny być traktowane jako „dodatek do zajęć”, powinny uzyskać odpowiednią rangę i być prowadzone przez dobrze wykwalifikowanych specjalistów, którzy wskazywaliby „jak ćwiczyć, żeby pomóc a nie szkodzić”. W ramach zajęć z wychowania fizycznego powinny być organizowane spotkania z fizjoterapeutami;
- Program edukacji antydyskryminacyjnej jako obowiązkowych warsztatów w szkołach, które pomogą zrozumieć „drugiego człowieka różniącego się” wzmocniony elementami edukacji prawnej pozwalającej na uzyskanie wiedzy umożliwiające egzekwowanie swoich praw np. równego traktowania;
- Program zajęć z wiedzy o społeczeństwie powinien ulec zmianie, tak aby uczniowie rozwijali się ogólnospołecznie;
- Program odejście od „żywienia masowego” – zmiany w nawykach żywieniowych. Promowanie zdrowej żywności i zdrowych posiłków np. w szkole dla każdego dziecka. Kampanie informacyjne w zakresie rzetelnego informowania o skutkach chorób cywilizacyjnych, ale także niewłaściwego stosowania diet np. bezglutenowej czy ketogenicznej;
- Program stołówki w każdej szkole. „Ciepły posiłek jest ważny. Bardzo źle wspominałem jedzenie kanapek i zimnych sałatek cały dzień ze swoich szkolnych czasów”.

- promowanie oraz dofinansowanie fotowoltaiki oraz wykorzystanie dachów budynków użyteczności publicznej do wytwarzania energii elektrycznej, regulacja jasności żarówek oświetlenia miejskiego;
- zachęcanie gmin do zakupu i umieszczania defibrylatorów w przestrzeni publicznej;
- organizowanie lub współorganizowanie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży;
- organizowanie warsztatów przybliżające mieszkańcom wprowadzane rozwiązania
- i sposoby korzystania z nich;
- oparcowywanie i promowanie aplikacji edukacyjnej z elementami grywalizacji, np. dotyczące oszczędzania wody, recyklingu;
- badanie oczekiwań i potrzeb mieszkańców, których przestrzeń życiowa ma stać się „inteligentna”;
- ocena oddziaływań nowych technologii na życie mieszkańców;
- większe zwrócenie uwagi przez gminy na zrównoważone planowanie miast;
- wykorzystanie interaktywnych map informujących o wdrażaniu smart projektów na terenie GZM.

SMART CITY

1

TOŻSAMOŚĆ, TRADYCJA, KULTURA

- w kontekście wzmocnienia tożsamości i poszanowania tradycji miast GZM, należy zwrócić szczególną uwagę, aby podejmowane działania równomiernie uwzględniały potrzeby poszczególnych grup społecznych, tak aby nie doszło do dominacji jednej grupy nad drugą. W tej kwestii zaproponowano zintensyfikowanie wydarzeń kulturalnych związanych z tożsamością śląską i zagłębiowską. Uczestnicy podkreślili konieczność uwzględnienia w programie nauczania historii danego regionu. Jednym z przykładowych działań, jakie można podjąć w tym zakresie jest kampania społeczna pn. „Godka jest super”;
- promowanie tradycji i kultury regionu oraz integracji międzykulturowej – to kolejna płaszczyzna, w której zaproponowane zostały możliwe do podjęcia działania. Jedno z nich to promowanie regionu i jego kultury poprzez sztukę i muzykę – wykorzystując w tym celu celebrytów oraz znane postaci (autorytety z obszaru społeczno-kulturowego) pochodzące z GZM. Należy zintensyfikować promocję wydarzeń kulturalnych na poziomie lokalnym poszczególnych miast i gmin, szczególnie tych mniejszych. W tym obszarze można organizować wydarzenia w miejscach „ruchliwych” np. grę na pianinie na dworcach czy też miejskich rynkach. W ramach promowania regionu, warto wykorzystać w tym celu potencjał nowoczesnych mediów społecznościowych np. TikTok metropolitalny;

2

TOŻSAMOŚĆ, TRADYCJA, KULTURA

- zwiększenie dostępności do kultury i ośrodków kultury, to kolejny, warty rozważenia, obszar działań. W tym zakresie, można wykorzystać komunikację miejską, dzięki której nastąpi łatwiejszy dostęp do poszczególnych instytucji kulturalnych. Dodatkowo komunikacja może posłużyć jako przestrzeń promowania wydarzeń kulturalnych;
- wspieranie różnorodności społeczno-kulturowej mieszkańców GZM to kolejny cel, który powinien przyświecać współczesnej Metropolii. W ramach tych działań, można powołać przy GZM rzecznika do spraw mniejszości, który będzie bronił interesów wszelkich grup mniejszościowych wśród osób młodych i nie tylko;
- w ramach uwzględnienia autonomicznych cech życia miejskiego oraz tożsamości regionalnej poszczególnych miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, warto rozważyć dialog międzypokoleniowy i międzygminny. Działanie takie może być zrealizowane np. w trakcie zaproponowanej przez uczestników projektu konferencji „Ślązacy-Zagłębiacy – co nas łączy co nas różni”;